

Presentation

Jag heter Solveig Engdahl, är född 1938, var med och startade lokalklubben av SeniorNet Danderyd för över 10 år sedan. Jag var under ett år även med i SeniorNet Sweden styrelse.

Bakgrund

Jag har under 40 år av mitt yrkesliv arbetat med datorer i sjukvården.

Först som användare, på 1960-talet, genom införande av de resultat som mitt laboratorium på Columbia Universitets sjukhus i New York producerade när vi började ta datorn i anspråk för resultatberäkningar och svarsrapporter till patientjournalerna. Datorerna var stora IBM maskiner som kördes i "batchar" ett antal gånger per dag och vi använde hålkort som inmatningsmedia och fick ut klisterlappar att distribuera till avdelningarna.

Därefter från 1969, anställd på KS (Karolinska Sjukhuset) som införare och kravställare på ett **Realtidsbaserat** patientdatasystem (PDS) för intensivvård som utvecklades i samarbete mellan KS, Thoraxklinikerna och dataindustrin. Där fanns radarskärmar och snabbtelefoner för inmatning och presentation. Radarskärmarna var föregångare till de terminaler som senare utvecklades efter dessa krav (Grafoskop och Alfoskop). Min uppgift var att specificera krav, utforma samt ansvara för införande av utrustning och program i verksamheten. Speciellt koncentrerade jag mig på stöd i den dagliga verksamheten med rutiner som medicinering, övervakning och rapportering av patientfakta för sjuksköterskor, läkare och övrig vårdpersonal.

Från 1971 på leverantörssidan (Stansaab, Datsaab, Ericsson Information Systems) med uppgift att utforma, specificera, testa och införa verksamhetsstödande system i Hälso- och Sjukvården. Som representant för mitt företag har jag infört (utformat utbildningsmaterial, genomfört undervisning och användarnas driftsrutiner) ett Op/IVA system i Manchester, England. Jag har också gjort verksamhetsanalyser på ett RAF sjukhus i Ely, England samt studerat Bakulev institutet i Moskva, ur verksamhets och dokumentationssynpunkt för bedömning av deras behov av datastöd för patientjournalhantering.

Under mitten på 70-talet deltog jag i utveckling och införande av Sveriges första patientjournal system med interaktiva terminaler på Kirurgpolikliniken Sahlgrenska Sjukhuset.

Jag arbetade i DASIS-projektet på 80-talet, var initiativtagare till Bedside projektet i slutet av 80-talet och projektledare för det fram till dess avveckling i mitten på 1990-talet. Bedside var samarbetsprojekt mellan fyra landsting (Sthlm, Uppsala, Halland och Örebro) och flera datorleverantörer först Ericsson Information System senare L-data i Stockholms Läns Landsting, Kommundata, Celsius samt VM-data med syfte att hantera all information runt patienterna på vårdavdelningar. Bedsides vision var att personalen skulle ha trådlösa datorskärmar med sig.

Därefter har jag verkat som konsult, först hos Tieto Enator och senare i eget företag. Mina uppdrag handlade om utveckling av datorstöd i sjukvården med tyngdpunkt på verksamhetens behov av dagligt stöd för t ex läkemedelshantering både lokalt och övergripande, vårddokumentation mm. Har skrivit ett antal visionsrapporter om läkemedelshantering. Uppdragsgivare har bl. a varit Janus projektet, Stockholms Läns landsting, Södersjukhuset för att bara nämna några.

Sammanfattande synpunkter

Den största förändringen under min tid är definitivt persondatorerna samt Internet. I dag brottas man inte längre med de drift- och kommunikationsproblem som var så avgörande under de första 30 åren.

Vad min erfarenhet säger mig är att datorerna är verktyg som ska användas på ett för människan utvecklande sätt t ex ska sjukvården kunna göras bättre bl. a. genom att beslut fattas på ett korrekt beslutsunderlag som är **tillgängligt** för beslutsfattaren (vårdpersonalen) **där** och **när** det behövs och på sådan sätt att yrkesroll och kompetens stärks och utvecklas. Detta gäller givetvis inte bara sjukvården utan alla informations- och faktabaserade verksamheter.

Datorernas snabba utveckling ur prestanda, storlekssynpunkt mm kan t ex jämföras med bilen som får bättre och bättre prestanda och säkerhet hela tiden. Har man en gång lärt sig köra handlar det inte längre om tekniken utan vad man kan åstadkomma med förflyttningsförmågan. Olika bilmodeller har olikheter men dem lär man sig snabbt. Och det finns verkstäder för service och underhåll.

På samma sätt ser jag datorn som ett redskap för oss äldre att dels få tillgång till tjänster, information mm som gör vardagen enklare **men också** för att sprida, dela med oss av den erfarenhet och kunskap som våra respektive liv har gett oss. Kanske kan det även leda till en värdefull t tillskott i samhället.

Jag frågar mig om allt det vi kan och inser är något som samhället egentligen har råd att undvara bara för att vi passerat pensionsgränsen. Vi har ju "seniorpower!"

Här anser jag att SeniorNet kan ha en roll att spela. Och jag tycker inte bara vi ska vara körskola och verkstad även om det också behövs. Devisen om äldre lär äldre tycker jag ska ändas till Äldre lär alla!